

školská četba

Jiří Wolker

HOST DO DOMU

Jiří Wolker

HOST DO DOMU

2012

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© *Carpe diem*, 2012

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic

ISBN 978-80-87195-27-7 (pdf)

ISBN 978-80-7487-030-9 (epub)

CHLAPEC

POKORA

Stanu se menším a ještě menším,
až budu nejmenším na celém světě.

Po ránu, na louce, v létě
po kvítku vztáhnou se nejmenším.
Zašeptám, až se obejmou s ním:
„Chlapečku bosý,
nebe dlaň o tebe opřelo si
kapičkou rosy,
aby nespadlo.“

ŽEBRÁCI

Pán Bůh jedenkrát přišel ke mně
jak žebrák s mošnou a holí:
Spal asi na seně,
vonělo z něho jak z červnových polí,
na prahu stanul a prosil.

Tenkrát měl jsem
mnoho zlých věcí, které dech úží
černé šaty, límec, knihy vázané v kůži,
a že jsem byl syt,
tak vážně jsem přemýšlel,
zda lépe je zemřít či žít.
Nic jsem mu nedal, – neměl jsem rukou.
Jen jsem se styděl,
když jsem jeho oči viděl,
modré od západu k východu.

Pán Bůh odešel.
Dveře zůstaly otevřené.
Ty jednou mě vytáhly bez límce a knih,
na cestu daly mi mošnu a chlapecký smích,
mnoho smutků a urážek do uzlíčku
a stříbrnou vzpomínku na matičku.

Teď chodím městem a Pána Boha hledám,
vím, že tu chodí s mošnou a holí,
vím, že se jednou s ním shledám,
ale už mě to nezabolí,
protože nemám žádných zlých věcí.
Vezme mě s sebou. Stoupnem si na nároží
s čepicí v rukou, slunce nad hlavou.

„O lásku prosíme, lidé boží, –
– otevřte srdce !“

SVATODUŠNÍ SVÁTKY

Všichni chlapi domů odjeli,
jen já jsem zůstal v cizím městě.
Na svatodušní svátky
srdci se vždycky chce k mamince zpátky,
aby ona dobrá a rozmílá
je růžovou konvičkou zalila
jak za oknem kvítka.

Dva dny jsou chlapi doma už,
to budu ještě dlouho sám.
V noci jak okno se celému světu otvírám
a domlouvám: „Srdce, přece se vzmuž
a seznam se s kamením!“

Dny za sebou jedou a jedou,
zlaté a vybavené vagony první třídy
svátečního vlaku.
Chlapec v poli myslel, že převezou za kytku máku,
nebo za slzu, nebo za úsměv,
ale ony přejely, nevzaly,
neřekly nic,
za sebou nechaly
jen svět spoutaný okovy černých kolejnic.

KAMNA

Myslím, že v poledne každý den
by mohl být květnově tichý a slavný,
kdyby všechny plotny u kamen
mohly být jako louky na jaře.
Maminky-sluníčka
v kuchyních by se nad nimi točily a smály,
žehnaly by je zlatýma rukama
a ony, – jako ta země pod máma
v odplatu za to by daly
růst na sobě chlebům a koláčům,
tak jako květinám polním,
co rostou z lásky a tepla.
V poledne by je maminky otrhaly,
na stůl postavily čerstvé a vonící:
„Vezměte z našich rukou, moji nejmilejší,
kytici!“

POŠTOVNÍ SCHRÁNKA

Poštovní schránka na rohu ulice,
to není nějaká lečjaká věc.
Kvete modře,
lidé si jí váží velice,
svěřují se jí docela,
psaníčka do ní házejí ze dvou stran,
z jedné smutná a z druhé veselá.

Psaníčka jsou bílá jako pel

a čekají na vlaky, lodě a člověka,
aby jak čmelák a vítr je do dálek rozesel,
– tam, kde jsou srdce,
blizny červené,
schované v růžovém okvětí.
Když na ně psaní doletí,
narostou na nich plody
sladké nebo trpké.

ŽNĚ

Slunce je veliký básník
a napsalo krásnou báseň
zlatým perem
na naši zem.

Muži bez kabátů,
ženy s červenými šátky,
děcka na mámině sukni
přes celý den
jen
čtou a čtou a čtou.

Na kopečku nad polem
také já chci říkat tu báseň,
volat,
aby stařečci v dědině až na práh vyšli
a slyšeli, co slunce napsalo,
ale slova jsou tak veliká,
že neprojdou mými ústy,
a jen cítím, že jsem:
klas v řadě,
písmeno,
vykřičník!

ŽÁK

V lese se učit,
to znamená ďábelskou trpělivost.
Les má pichlavý chvost
a šimrá jím pod nosem, do uší, do očí.
Žáku,
kniha ti ve stínu nadává hlupáku,
– zabij ji!

Skoč
na výsluní!
Slunce se směje, až nebe duní.
Zavolá na tě bronzovým hlasem:
„Hochu,
všechno už umíš, co potřeba na dvacet let!
Pohod' mi svět
do náruče,

do srdce jej zabal,
ať se nepotluče!“

K SVÁTKU MÉ MILÉ

Den jako jesle tichý je
na svátek panny Marie.
A já nejsem Josef ani Bůh otec
a přece vás, milá, mám rád.
Jdu vám až večer gratulovat,
protože večer je světnička s andělem
a chlív s narozeným dítětem.
Dělníci už se z práce vrátili,
na nebe první hvězda vyletí.
Nesu vám: básničku, kvítko a objetí,
lásku ve třech osobách.

HÁJ

Až jednou se ožením,
budu mít dvanáct synů,
dvanáct synů jako dvanáct břízí.
Má žena v nich jako bílá kaplička v zeleném háji zmizí
a já budu před ni klekátkem mechem obrostlým.
Vnučky-družičky budou na mě klekat,
modlit se čistýma očima,
a až se zšeří,
Pán Bůh bude chodit k nám na večeri.

HOJ!

Dva lesní rohy zazpívaly na prahu černého pokoje,
bílý chrt běžel okolo rudého srdce.

Hoj!
Nevím, půjdu-li na lov, či půjdu-li do boje,
vím jen, že musím si s sebou vzít náboje,
bláznivé náboje a divokou ručnici,
oči a srdce,
všechny staré obrázky strhati se stěny,
nechat tam jenom Pannu Marii
a říci:
„Panenko, možná, že dnes tě zabiji,
prsa ti probodnu bílou lilí,
možná, že sám se vrátím smutný a zraněný,
prosím tě, tenkrát, Rodičko boží,
sestup se stěny
a potěš chlapce,
který poslechl lesní rohy, chrty a srdce.“

VZDÁLENÁ MILÁ

Včera byly u mne na návštěvě

všechny hvězdy,
– měsíc sedl si do velké lenošky, –
ale když jsem se jich mezi řečí ptal,
zda kdo mou milou někde uhlídal,
tak všichni vstali
a šli ji hledat.

Odešli asi do velmi vzdáleného kraje,
protože dnes jich ani vidět není.
Prší mi do světnice a veliká tma je,
v šeru od všech věcí беру rozloučení:
housle, knihovno, stolku,
pán Bůh je dlužen mi radostnou, červenou holku,
daleko kdesi ji schovává.

Hvězdy a měsíc jsou tuze už staří,
myslím, že se jim nepodaří
dojít až tam...

Musím jít sám.

OKNO

Okno je skleněná loď,
připoutaná k břehům mé světnice.
Mladý námořník nepotřebuje sedmimílové střevíce.
Vsedne a odjede;
každou chvílí
urazí očima dychtivýma deset tisíc mílí
nad mořem
po nebi krásném a širokém.

Bílá oblaka,
bílé skály,
Afriku i Austrálii jsme zcestovali,
s černochoy se pobratřili,
Indiány navštívili.
Našli jsme i nové světa díly,
ze všech světa dílů nejmladší,
to vše ale nestačí,
abychom se zastavili.

Svět je kulatý.
Po mnoha dobrodružstvích rád vrátíš se zase
do nízké světničky, která zavírá se
nad starými známými věcmi.
U rozviklaného stolu mezi dvěma vysychajícími kalamáři
nejlépe uplatníš povídku s polární září.
Vše bude tiché a šťastné, – ty sám nejvíce.
Oči své položíš doprostřed světnice:
dáreček z cesty, –
– album světa.

U K Ř I Ž O V A N É S R D C E

Jiří Wolker
Host do domu

*Odpovědný redaktor Michal Huvar
Vydalo nakladatelství Carpe diem
jako svou 192. publikaci
v Brumovicích roku 2012
Vydání první (v Carpe diem)*

www.carpe.cz

Knihy, CD, DVD a e-knihy si můžete objednat:

Carpe diem, 691 11 Brumovice 175

tel.: 737 444 221

e-mail: carpe@carpe.cz

*Knihy pro iPad, doplněné filmy, koncertními záznamy, rozhovory, autorským čtením, záznamy z archivů, fotografiemi a dalším bohatým multimediálním obsahem, najdete v App Store v aplikaci **Carpe Diem Online**.*

ISBN 978-80-87195-27-7 (pdf)

ISBN 978-80-7487-030-9 (epub)